

1. Бондар В. С., Рибалкін А. О. Інформаційне забезпечення досудового розслідування колабораційної діяльності. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія : ПРАВО*. 2023. Вип. 79. Ч. 2. С. 225–231.
2. Бурангулов А. В. Концептуалізація кримінального аналізу в правоохоронній діяльності. Одеса : ОДУВС, 2023.
3. Савченко М. В., Нарубін Д. І., Копилов Е. В. Кримінальний аналіз: інформаційні телекомунікаційні ресурси, які використовуються під час кримінального аналізу. *«Colloquium-journal»*. 2023. С. 62.
4. Струков В. М., Узлов Д. Ю., Гнусов Ю. В. Інструментальні інтелектуальні платформи для кримінального аналізу. *Право і безпека*. 2021. № 4 (83). С. 64–79.
5. Кисельов А. О. Особливості документування підрозділами кримінальної поліції злочинних дій, пов'язаних із незаконним заволодінням транспортним засобом. *Оперативно-розшукова діяльність Національної поліції: проблеми теорії та практики : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 19 жовт. 2018 р.)*. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. С. 29–31.
6. Кисельов А. О. Тактика спілкування поліцейського з особами. *The Top Actual Researches in Modern Science : Proceedings of the 11nd International Scientific and Practical Conference (Ajman, July 28-29, 2016, UAE)*. *International Scientific and Practical Conference «World Science»*. 2016. № 8 (12). P. 25–28.
7. Горелік Д. С., Кисельов А. О. Міжнародне співробітництво Національної поліції у сфері оперативно-розшукової діяльності. *Оперативно-розшукова діяльність Національної поліції: проблеми теорії та практики : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. : у 2-х ч. (Дніпро, 19 жовт 2018 р.)*. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. Ч. 1. С. 139–141.
8. Kyselov A., Kovalevska O. An investigation of effective police communication law enforcement roles requiring language skills // *Methodological bases of studying the processes of general mental laws in human interaction with the environment*. International Science Group. Boston : Primedia eLounch, 2022. 194 p. P. 39–47.

УДК 343.985

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/96-98

Денис КУЛЬБАШНИЙ
курсант факультету підготовки
фахівців для підрозділів
кримінальної поліції

Андрій КИСЕЛЬОВ
доцент кафедри
оперативно-розшукової діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

АНАЛІТИЧНІ ТЕХНІКА ТА МЕТОДИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ТАКТИЧНОГО КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ

В сучасному світі, де правопорушення стають все більш складними та підступними, роль кримінального аналізу набуває особливого значення. Тактичний кримінальний аналіз є однією з ключових складових виявлення та розслідування правопорушень, що спрямована на підтримку оперативно-розшукової діяльності правоохоронних органів. Для ефективного виконання тактичного кримінального аналізу використовуються різноманітні аналітичні техніки та методи, які дозволяють отримати необхідну інформацію та зробити відповідні висновки.

Кримінальний аналіз – це невід’ємна складова сучасної кримінальної юстиції, яка відіграє ключову роль у виявленні, розслідуванні та протидії злочинності. Цей вид інформаційно-аналітичної діяльності спрямований на ідентифікацію та аналіз внутрішніх зв’язків між різними даними, що стосуються правопорушення, та іншою доступною інформацією. Його головною метою є забезпечення оперативно-розшукових та слідчих дій, а також надання аналітичної підтримки правоохоронним органам [1, с. 16].

У процесі кримінального аналізу здійснюється пошук, виявлення, фіксація,

вилучення, упорядкування, аналіз та оцінка кримінальної інформації. Ці дії мають на меті створення та перевірку гіпотез щодо правопорушень, опису структури злочинних груп та передачу чіткої інформації для проведення оперативно-розшукових та слідчих заходів. Цей аналіз є ключовим етапом у виявленні злочинності та осіб, які вчиняють правопорушення [2, с. 59].

Необхідно відзначити, що кримінальний аналіз є комплексним процесом, який вимагає використання інтелектуальних технологій. Зокрема, аналітичні програмні засоби, такі як IBM i2 аналітика, забезпечують потужний аналіз та візуалізацію даних, що допомагає прискорити робочий процес та підвищити ефективність аналітичних дій. Інтеграція таких технологій у роботу правоохоронних органів значно полегшує виявлення злочинності та розслідування правопорушень [2, с. 58].

Недоліком кримінального аналізу є його залежність від обсягу доступної інформації та від кваліфікації аналітиків. Зі зростанням обсягу даних відбувається значне підвищення вимог до обробки та аналізу цієї інформації. Проте за допомогою сучасних технологій, які спрямовані на автоматизацію та оптимізацію аналітичних процесів, ці виклики можуть бути вирішені [3, с. 21].

У сучасних умовах, коли кримінальна злочинність набуває все більшої складності та масштабів, роль кримінальних аналітиків стає надзвичайно важливою. Їхні зусилля спрямовані на розкриття найбільш складних та серйозних правопорушень, що допомагає забезпечити безпеку громадян.

Наукове дослідження процесів кримінального провадження та їх нормативного регулювання в Україні виявляє цікаві аспекти, пов'язані з визначенням та характеристикою різних видів слідчих (розшукових) дій. На особливу увагу заслуговує аналіз нормативного забезпечення таких процесів, як тимчасовий доступ до речей і документів, радіотехнічне обстеження, а також аналіз інформації про зв'язок.

Згідно з главою 15 розділу II Кримінального процесуального кодексу (далі – КПК) України тимчасовий доступ до речей і документів не належить до слідчих (розшукових) дій, а є заходом забезпечення кримінального провадження. Це означає, що такий захід може бути застосований для забезпечення належного перебігу розслідування, але не вважається безпосередньою дією слідства.

На відміну від тимчасового доступу, в КПК України немає чіткого визначення процесу аналізу інформації про зв'язок та радіотехнічного обстеження. Це створює певні труднощі у регламентації цих процесів в рамках кримінального провадження.

У главі 20 КПК України також не передбачено можливості проведення окремих видів слідчих (розшукових) дій, зокрема аналізу інформації про зв'язок, радіотехнічного обстеження та встановлення власників телефонних номерів. Це ускладнює роботу правоохоронних органів у сфері збирання доказів та розслідування правопорушень.

У зв'язку з відсутністю чіткого регламентування цих процесів слідчі іноді намагаються вирішити це питання, видаючи доручення про проведення слідчих (розшукових) дій працівникам оперативного підрозділу. Проте такий підхід може порушувати законодавство, якщо заходи не відповідають вимогам КПК України [4, с. 68].

Аналіз цих аспектів свідчить про необхідність удосконалення законодавства в галузі кримінального процесу. Недоліки у визначенні процедур аналізу інформації про зв'язок та інших видів радіотехнічного обстеження можуть призвести до порушень процесуальних прав підозрюваних та обвинувачених [4, с. 5].

А. Кисельов зазначає, що під час оперативно-розшукової протидії кримінальним правопорушенням поліцейські мають враховувати тактичні та інші особливості [5–8], в тому числі й під час здійснення тактичного аналізу.

Таким чином, важливо провести додаткове наукове дослідження з метою розробки чітких та конкретних нормативних положень, які регулюватимуть процеси аналізу інформації про зв'язок та радіотехнічного обстеження у контексті кримінального провадження. Тільки у такий спосіб можна забезпечити належну правову захищеність учасників кримінального процесу та ефективно використання засобів збирання доказів у боротьбі зі злочинністю.

Отже, аналітичні техніки та методи є невід'ємною складовою тактичного кримінального аналізу. Використання різноманітних аналітичних інструментів дозволяє отримати комплексну та об'єктивну інформацію про злочинність, виявити її тенденції та закономірності, а також розробити ефективні стратегії протидії злочинності.

1. Білоус Р. В. Кримінальний аналіз в діяльності правоохоронних органів України. *Удосконалення механізму правового регулювання суспільних відносин з урахуванням зарубіжного досвіду : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф.* (Київ, 1 черв. 2020 р.). Київ, 2020. С. 20–22.
2. Користін О. Є., Свиридчук Н. П., Цільмак О. М., Засць О. М., Ісмайлов К. Ю., Некрасов В. А. Тактичний кримінальний аналіз: теорія та практика : навч. посібник ; МВС України, ДНДІ, ОДУВС. Одеса : РВВ ОДУВС, 2019. 216 с.
3. Фаріон О. Б. Метод стратегічного кримінального аналізу загроз прикордонній безпеці України. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2021. № 83 (2). С. 223–241.
4. Федчак І.А. Основи кримінального аналізу : навч.посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 288 с.
5. Кисельов А. О. Особливості документування підрозділами кримінальної поліції злочинних дій, пов'язаних із незаконним заволодінням транспортним засобом. *Оперативно-розшукова діяльність Національної поліції: проблеми теорії та практики : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.* (м. Дніпро, 19 жовт. 2018 р.). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. С. 29–31.
6. Кисельов А. О. Тактика спілкування поліцейського з особами. *The Top Actual Researches in Modern Science : Proceedings of the IInd International Scientific and Practical Conference* (Ajman, July 28–29, 2016, UAE). *International Scientific and Practical Conference «World Science»*. 2016. № 8 (12). P. 25–28.
7. Горелік Д. С., Кисельов А. О. Міжнародне співробітництво Національної поліції у сфері оперативно-розшукової діяльності. *Оперативно-розшукова діяльність Національної поліції: проблеми теорії та практики : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.* : у 2-х ч. (Дніпро, 19 жовт 2018 р.). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. Ч. 1. С. 139–141.
8. Kyselov A., Kovalevska O. An investigation of effective police communication law enforcement roles requiring language skills // *Methodological bases of studying the processes of general mental laws in human interaction with the environment*. International Science Group. Boston : Primedia eLounch, 2022. 194 p. P. 39–47.

УДК 343.98:351.74

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/98-100

Карина КУРІЛЕНКО

курсант ННІ права та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції

Віталій ТЕЛІЙЧУК

професор кафедри оперативно-розшукової діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, доцент

**ЕФЕКТИВНІСТЬ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:
ДЕЯКІ ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ОПЕРАТИВНИХ
ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ**

Оперативно-розшукова діяльність є одним з основних напрямів діяльності Національної поліції України. Вона спрямована на своєчасне виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів, розшук осіб, які їх вчинили, а також запобігання вчиненню злочинів.

Ефективність ОРД є однією з найважливіших її характеристик. Вона визначається як ступінь досягнення поставлених завдань. Ефективність ОРД залежить від багатьох факторів, зокрема від: правового регулювання організаційного забезпечення, управлінського забезпечення, кваліфікації та професійної підготовки працівників оперативно-розшукових підрозділів, використання сучасних методів і засобів ОРД, взаємодії оперативно-розшукових підрозділів з іншими підрозділами Національної поліції України та іншими правоохоронними органами.